

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

EHITUSPROJEKTI KIRJELDUS

Osa 1: Eelprojekti seletuskiri

Description of building design

Part 1: Design note of preliminary design

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- standardi EVS 865-1:2006 uustöötlus;
- jõustunud sellekohase teate avaldamisega EVS Teataja 2013. aasta märtsikuu numbris.

Standardi koostamise ettepaneku on esitanud Eesti Projektbüroode Liit, standardi koostamist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi uustöötluse on koostanud projektkomitee EVS/PK 43 „Hoone ehitusprojekt“ koosseisus Eesti Projektbüroode Liit (esindaja Indrek Tärno), Eesti Arhitektide Liit (Hanno Grossschmidt), Inseneribüroo Pike OÜ (Andres Hirve), Eesti Kütte-Ventilatsiooniinseneride Ühendus (Teet Tark), Eesti Veevarustuse ja Kanalisatsiooni Inseneride Selts (Malle Ütt), Eesti Elektritööde Ettevõtjate Liit (Margus Leoste). Standardi uustöötluse koostamisel on osalenud lisaks vahetult Karin Bachmann, Targo Kalamees, Lembit Ristik ja Raido Jalas. Standardi uustöötluse koostamise tööd on korraldanud Indrek Tärno.

Standardi uustöötlus annab soovitusi hoone, tehnovõrkude, asendiplaani ja maastikuarhitektuuri eelprojekti seletuskirja koostamiseks. Standardit tuleb kasutada koos ehitusprojekti reglementeerivate õigusaktidega ning standardiga EVS 811:2012 „Hoone ehitusprojekt“ või EVS 907:2010 „Rajatise ehitusprojekt“.

Standardisarja EVS 865 kuuluvad standardi osad:

Osa 1: Eelprojekti seletuskiri;

Osa 2: Põhiprojekti ehituskirjeldus.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 91.010 Ehitus(tööstus); 91.020 Projekteerimine. Linnaplaneerimine
Võtmesõnad: dokumentatsioon, ehitus, ehitusprojekt, projekteerimine, seletuskiri
Hinnagrupp U

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	7
1 KÄSITLUSALA.....	8
2 NORMIVIITED	8
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	8
4 ÜLDJUHISED	8
4.1 Seletuskirja sisu.....	8
4.2 Seletuskirja üldine ülesehitus	9
5 ÜLDOSA	9
5.1 Seletuskirja ülesehitus	9
5.2 Üldandmed.....	9
5.3 Alusdokumendid	11
6 ASENDIPLAAN.....	12
6.1 Üldandmed.....	12
6.2 Olemasolev	12
6.3 Asendiplaani lahendus.....	13
6.4 Vertikaalplaneering	13
6.5 Krundisisene liikluskorraldus ja parkimine.....	13
6.6 Teed ja platsid.....	14
6.7 Haljastus ja heakorrastus	14
6.8 Välisvalgustus	14
6.9 Maa-ala tehnilised andmed.....	15
6.10 Lisad	15
7 ARHITEKTUUR	15
7.1 Üldandmed.....	15
7.2 Olemasolev	15
7.3 Arhitektuuri üldlahendus	16
7.4 Hoone konstruktsioonid ja pinnakatted.....	16
7.5 Liftid, tõstukid, eskalaatorid, liikurteed	17
7.6 Fassaadipesusüsteem	17
7.7 Hoone tehnilised andmed	17
7.8 Lisad	18
8 SISEARHITEKTUUR	18
8.1 Üldandmed.....	18
8.2 Olemasolev	19
8.3 Sisearhitektuuri kontseptsioon.....	19
8.4 Ruumide funktsionaalsed seosed.....	19
8.5 Valgustuse kontseptsioon	19
8.6 Viimistlusmaterjalid	19
8.7 Erinõuded.....	19
8.8 Lisad	19
9 MAASTIKUARHITEKTUUR	19
9.1 Üldandmed.....	19
9.2 Olemasolev	20
9.3 Projekteeritud lahendus	20
9.4 Taimmaterjal	21
9.5 Arhitektuuri väikevormid ja väikeehitised.....	21
9.6 Väikevormide ja -ehitiste konstruktsioon	21
9.7 Asendusistutus.....	21
9.8 Nõuded istikutele, kasvukohale ja istutustöödele	21
9.9 Keskkonnakaitse.....	21
9.10 Lisad	22
10 KONSTRUKTSIOONID	22
10.1 Üldandmed.....	22

10.2	Tehnilised põhinõuded hoone kandekonstruktsioonidele	22
10.3	Hoone kandeskelett	23
10.4	Maa-alused konstruktsioonid	23
10.5	Maapealsed konstruktsioonid	24
10.6	Lisad	24
11	AKUSTIKA	24
11.1	Üldandmed	24
11.2	Olemasolev	25
11.3	Keskkonnamüra- ja vibratsioonitasemed	25
11.4	Välispiirete ja ruumidevahelised heliisolatsiooninõuded	25
11.5	Ehitusakustikalahenduste põhimõtted	25
11.6	Ruumiakustikalahenduste põhimõtted	25
11.7	Tehnoseadmete müratasemed ruumides ja territooriumil	26
11.8	Lisad	26
12	TULEOHUTUS	26
12.1	Üldandmed	26
12.2	Olemasolev	26
12.3	Tuleohutusklass, kasutusviis ja kasutusotstarve	26
12.4	Tuleohutuse tagamise põhimõtted	27
12.5	Eripärased tuleohutuspõhimõtted	27
12.6	Tuletõkkeseksioonid, tulepüsivus	27
12.7	Suitsutsoonid	27
12.8	Tuletundlikkus	27
12.9	Evakuatsioonilahendus	28
12.10	Tuleohutuspaigaldised	28
12.11	Tehnosüsteemide tuleohutus	29
12.12	Muud tuleohutusabinõud ehitises	30
12.13	Päästemeeskonna juurdepääs ehitisele	30
12.14	Väline tulekustutusvesi	30
12.15	Lisad	30
13	SOOJUSVARUSTUSE VÄLISVÕRK	30
13.1	Üldandmed	30
13.2	Olemasolev	31
13.3	Lahenduse üldkirjeldus	31
13.4	Soojustorustik	31
13.5	Lisad	31
14	KÜTE, VENTILATSIOON, JAHUTUS	31
14.1	Üldandmed	31
14.2	Olemasolev	32
14.3	Välisõhu arvutuslikud parameetrid	32
14.4	Sisekliima parameetrid	32
14.5	Soojusallikas	33
14.6	Küte	33
14.7	Ventilatsioon	33
14.8	Jahutus	34
14.9	Erisüsteemid	35
14.10	Lisad	35
15	GAASIVARUSTUSE VÄLISVÕRK	35
15.1	Üldandmed	36
15.2	Olemasolev	36
15.3	Projekteeritud gaasivarustus	36
15.4	Erisüsteemid	37
15.5	Lisad	37
16	HOONE GAASIPAIGALDIS	37
16.1	Üldandmed	37
16.2	Olemasolev	38
16.3	Gaasivarustuse üldpõhimõtted	38

16.4	Gaasipaigaldise ja gaasiseadme iseloomustus	38
16.5	Erisüsteemid	39
16.6	Lisad	39
17	VEEVARUSTUSE JA KANALISATSIOONI VÄLISVÕRK	39
17.1	Üldandmed.....	39
17.2	Veevarustuse välisvõrk.....	39
17.3	Reovee kanalisatsioonivõrk	40
17.4	Sademevee kanalisatsioonivõrk ja dreanaž	41
17.5	Kanalisatsioonivõrgu paigaldus ja hooldus.....	42
17.6	Keskkonnakaitse.....	42
17.7	Lisad	42
18	HOONE VEEVARUSTUS JA KANALISATSIOON	42
18.1	Üldandmed.....	43
18.2	Olemasolev	43
18.3	Veevarustus	43
18.4	Kanalisatsioon.....	44
18.5	Sademeveekanaliseerimine.....	45
18.6	Hoone dreanaž	45
18.7	Lisad	45
19	TUGEVVOOLU VÄLISVÕRK	45
19.1	Üldandmed.....	46
19.2	Olemasolev	46
19.3	Elektrivarustus	46
19.4	Välisvalgustus	47
19.5	Olemasolevate trasside ümbertõstmine	47
19.6	Lisad	47
20	HOONE TUGEVVOOLUPAIGALDIS.....	47
20.1	Üldandmed.....	48
20.2	Olemasolev	48
20.3	Põhiandmed.....	48
20.4	Keskpinge (> 1000 V) jaotussüsteemid.....	49
20.5	Trafod.....	49
20.6	Madalpinge (≤ 1000 V) peajaotussüsteemid	49
20.7	Elektri arvestussüsteem.....	49
20.8	Varutoitesüsteem	49
20.9	Katkematu toite (UPS) jaotussüsteem.....	49
20.10	Elektri kvaliteedi parandamiseks vajalikud süsteemid.....	49
20.11	Maandused ja potentsiaalühklustused	50
20.12	Kaabliteed	50
20.13	Jõuseadmete elektrivarustus	50
20.14	Elektritoite ühendussüsteemid.....	51
20.15	Valgustussüsteemid.....	51
20.16	Küttesüsteemid ja -seadmed	51
20.17	Tuleohutussüsteemid.....	52
20.18	Tulekaitse.....	52
20.19	Lisad	52
21	NÕRKVOOLU VÄLISVÕRK	52
21.1	Üldandmed.....	52
21.2	Olemasolev	53
21.3	Sidevarustus	53
21.4	Olemasolevate trasside ümbertõstmine	53
21.5	Lisad	54
22	HOONE NÕRKVOOLUPAIGALDIS.....	54
22.1	Üldandmed.....	54
22.2	Olemasolev	54
22.3	Üldandmed.....	54
22.4	Kaabliteed	54

22.5	Andmesidesüsteemid.....	55
22.6	Telefonisüsteemid.....	55
22.7	Tulekahjusignalisatsioon.....	55
22.8	Valvesignalisatsioon.....	55
22.9	Läbipääsusüsteem.....	55
22.10	Videovalve.....	55
22.11	TV-võrk.....	55
22.12	Heliedastussüsteem.....	56
22.13	Muud infoedastussüsteemid.....	56
22.14	Eriotstarbelised nõrkvoolusüsteemid.....	56
22.15	Tulekaitse.....	56
22.16	Lisad.....	56
23	HOONE AUTOMAATIKAPAIGALDIS.....	56
23.1	Üldandmed.....	56
23.2	Olemasolev.....	57
23.3	Hoone automaatikasüsteem.....	57
23.4	Kaabliteed.....	57
23.5	KVVK keskseadmete automaatikasüsteemid.....	57
23.6	Tehnoloogiliste seadmete automaatikasüsteemid.....	57
23.7	Tulekaitse.....	57
23.8	Lisad.....	57
24	MUUD TEHNOSÜSTEEMID.....	57
25	ENERGIATÕHUSUS.....	57
25.1	Üldandmed.....	58
25.2	Olemasolev.....	58
25.3	Tarkvara.....	58
25.4	Lisad.....	58

SISSEJUHATUS

See standard annab soovituslikud juhised eelprojekti seletuskirja koostamiseks ning on rakendusstandard Eesti standarditele EVS 811:2012 „Hoone ehitusprojekt“ ja EVS 907:2010 „Rajatise ehitusprojekt“.

Standardi eesmärgiks on anda eelprojekti seletuskirja koostamise raamistik. Juhised on soovituslikud ja suunavad, kuna ehitusprojektid on projektlahenduste koosseisult ja sisult objektipõhised ning erinevad. Sellest tulenevalt on ka seletuskirja ülesehitus ja esitatav teave objektipõhised.

See standard on Eesti standardi EVS 865-1:2006 uustöötlus. Alljärgnevalt on esitatud olulisemad uuendused võrreldes standardi varasema versiooniga.

Standardi uustöötles on kaasajastatud soovitusi hoone eelprojekti seletuskirja koostamiseks tulenevalt standardi EVS 811 2012. aasta uustöötles sisust. Ka on antud juhised standardiga EVS 907:2010 hõlmatud rajatiste eelprojekti seletuskirja koostamiseks.

Standardi uustöötles käsitletakse lisaks projektlahenduste kirjeldamise spetsiifilistele küsimustele ka eelprojekti seletuskirja sisu ja ülesehituse üldpõhimõtteid. Uustöötlus annab soovitusi nii juhuks, kui koostatakse paljusid ehitusprojekti osasid hõlmava tervikliku eelprojekti seletuskiri, kui ka olukorraks, kui seletuskiri käsitleb vaid üht ehitusprojekti osa.

Standardi uustöötles on kaasajastatud standardi pealkirja. Varasema „Hoone ehitusprojekti kirjeldus. Osa 1: Eelprojekti seletuskiri“ asemel on kasutusele võetud „Ehitusprojekti kirjeldus. Osa 1: Eelprojekti seletuskiri“. Muudatus on tingitud asjaolust, et standard on rakendusstandardiks nii standardile EVS 811:2012 „Hoone ehitusprojekt“ kui ka standardile EVS 907:2010 „Rajatise ehitusprojekt“ ning käsitleb nii hoone kui ka tehnovõrkude, asendiplaani ja maastikuarhitektuuri eelprojekti seletuskirja. Inglisekeelset pealkirja on korrigeeritud „Description of building design. Part 1: Design note of preliminary design“.

Rida eelprojekti seletuskirja peatükke ja alapunkte kirjeldavaid standardi jaotisi on varustatud soovitusliku sisu kommentaaridega. Jaotistes, kus soovituslik sisu langeb kokku pealkirja enesega, on sisu kommentaaridest loobutud.

Standardi uustöötles ei korrata õigusaktide nõudeid, sealhulgas projektdokumentide vormistusnõudeid.

1 KÄSITLUSALA

See standard käsitleb hoone, tehnovõrkude, asendiplaani ja maastikuarhitektuuri eelprojekti seletuskirja.

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt nimetatud dokumendid on vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EVS 811:2012. Hoone ehitusprojekt

EVS 907:2010. Rajatise ehitusprojekt

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardis kasutatavad terminid, mida ei ole defineeritud alljärgnevalt, on määratletud õigusaktides või vastavalt ehitusprojekti osale standardites EVS 811:2012 ja EVS 907:2010 või spetsiifilisi projekteerimisvaldkondi ja -küsimusi käsitlevates standardites.

3.1

normdokument (*code of practice*)

tegevuse või selle tulemuste kohta käivaid reegleid, juhtnööre või omadusi sätestav dokument; hõlmab ehitusprojekti kontekstis üldmõistena standardeid, tehnilisi spetsifikatsioone, tegevusjuhendeid ja eeskirju

3.2

paigaldis (*installation*)

tehnoseadmete ja nende vaheliste ühenduste statsionaarselt paigaldatud talitluslik kogum

3.3

projekteerimise peatöövõtja (*main design contractor*)

isik, kes võtab lepingu alusel enda peale tervikliku ehitusprojekti koostamise ning vastutab kogu ehitusprojekti terviklikkuse ja kvaliteedi eest

3.4

projekteerimise projektijuht (*design project manager*)

isik, kes korraldab ja koordineerib ehitusprojekteerimist ning ehitusprojekti koostamist

3.5

õigusakt (*legislation*)

kirjalikus vormis esitatud õigusnormide kogum; õigusnorm on üldise iseloomuga, üldkohustuslik ja formaalselt määratletud käitumisreegel, mis kehtestatakse kindlas korras riigi ning selleks pädeva institutsiooni poolt ja tagatakse riigi sunniga

4 ÜLDJUHISED

See peatükk kirjeldab üldisi põhimõtteid eelprojekti seletuskirja koostamiseks.

4.1 Seletuskirja sisu

4.1.1 Eelprojekti seletuskirja eesmärgiks on eelprojekti teabe esitamine tellijale ja ehitusprojekti kooskõlastavatele ametkondadele.

4.1.2 Nõuded eelprojekti koosseisule ja sisule määravad asjakohased õigusaktid ning standard EVS 811:2012 või EVS 907:2010. Käesolev standard esitab soovituslikud juhised ja raamistiku eelprojekti seletuskirja koostamiseks.

4.1.3 Eelprojekti seletuskirja peab sisaldama teavet vähemalt mahus ja detailsusega, mis on nõutud eelprojekti sisu ja mahtu määravates õigusaktides ning standardis EVS 811:2012 või EVS 907:2010.